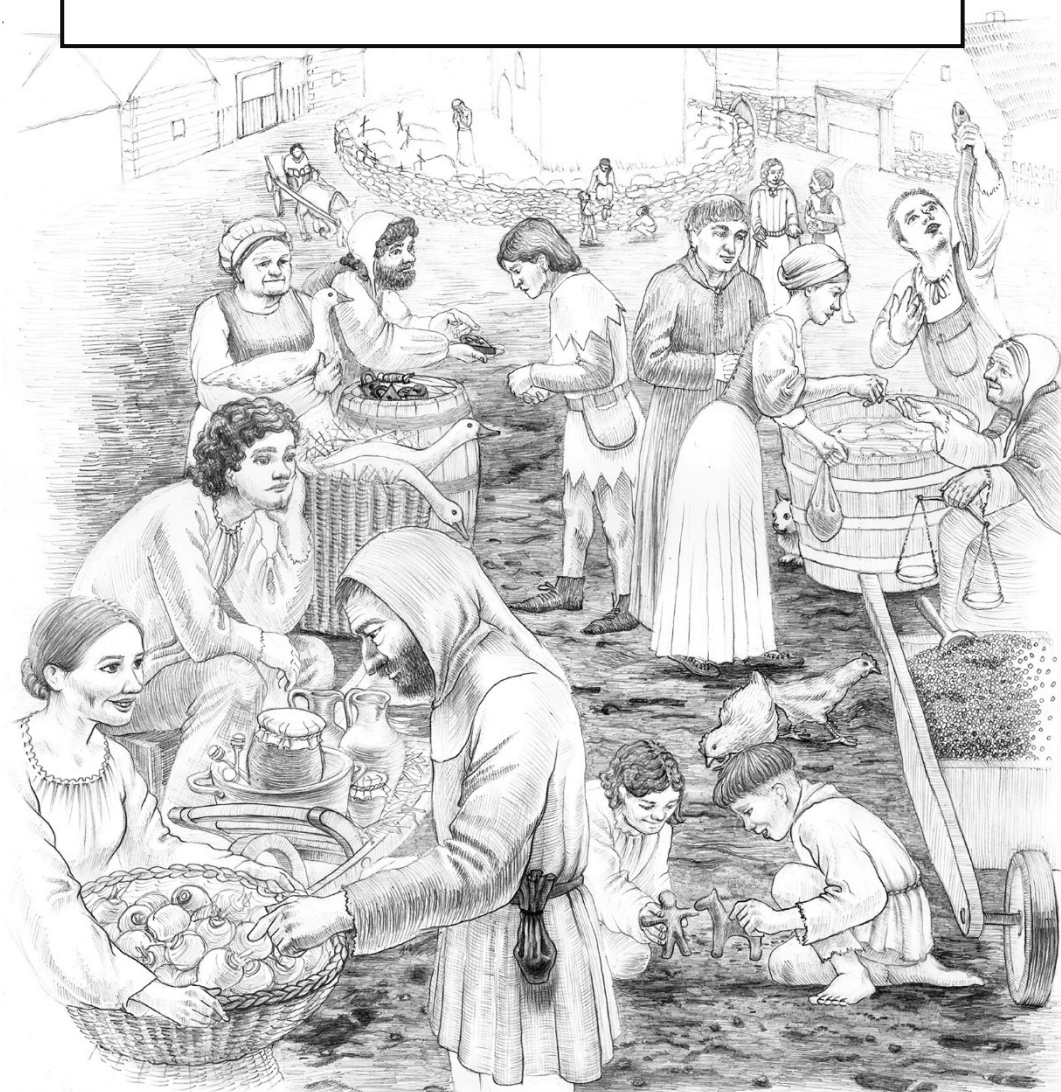

Model středověkého městečka

stručná metodika lekce

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Lekce je součástí komplexního programu **Od hradu dále**.

Cílová skupina: 3. – 5. třída

Hodinová dotace lekce: 4 vyučovací hodiny

Všechny přílohy programu Od hradu dále jsou ke stažení na zde:

<https://muzeumricany.cz/regionalni-ucebnice/programy-hands-on/od-hradu-dale/>

Přílohy k lekci Model středověkého městečka:

- 4.6 Vizualizace říčanského hradu ve středověku
- 4.7 Středověké Říčany vystřihovací model
- 4.8 Středověké domy texty
- 4.9 Říčanský hrad stavba modelu
- 4.10 Hodnocení skupinové práce
- 4.11 Od hradu dále prezentace
- 4.12 Skupinové role model hradu
- 4.13 Kritéria slovní prezentace
- 4.14 Geolokační hra Za pokladem do středověkých Říčan

Anotace:

Žáci společně tvoří model středověkého města. Pracují podle vybraných skupinových rolí, hodnotí svou práci a spolupráci ve skupině. Využívají texty o středověkých domech, vystřihovanky středověkých domů a říčanského hradu, vytvářejí dekorace z přírodnin a z dalších materiálů. Na závěr skupiny prezentují své výstupy, co vytvořily a dozvěděly se o svých domech a souvisejících aspektech středověkého života. Poznatky rámuje prezentace o životě dítěte ve středověkém městě, která představuje také některé sbírkové předměty z depozitáře Muzea Říčany.

Znalostní cíl: • Žák popíše, jak vypadaly Říčany ve středověku.

Dovednostní cíle: Žák v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace (RVP VV 1. st). Žák spolupracuje ve skupině podle vybrané role. Žák hodnotí spolupráci ve skupině podle daných kritérií.

Metody:

- Skupinová práce se skupinovými rolmi – stavba modelu
- Práce s textem – informace o domech
- Prezentace podle kritérií slovní prezentace
- Hodnocení skupinové práce
- Interaktivní prezentace – žáci hádají, aktivně se zapojují
- Místně ukotvené učení – model hradu, sbírkové předměty (v prezentaci).

Pomůcky:

vizualizace říčanského hradu (příloha 4.6 Vizualizace Říčanský hrad ve středověku), vystřihovanky 5 domů + 5 částí hradu (příloha 4.7 Středověké Říčany vystřihovací model), texty k modelům (příloha 4.8 Středověké domy texty), obrázek a půdorys hradu podle vystřihovánek (příloha 4.9 Říčanský hrad stavba modelu), hodnocení skupinové práce (příloha 4.10 Hodnocení skupinové práce), jmenovky pro skupinové role (příloha 4.12 Skupinové role model hradu), kritéria prezentace (příloha 4.13 Kritéria slovní prezentace), prezentace (příloha 4.11 Od hradu dále prezentace), lepidla, nůžky, knihařská kostka, barvy, kartony (pod každý dům), modelína, přírodniny (klacíky, vlna, drátky, provázky, nitě...), tablety, instrukce k instalaci (příloha 4.14 Geolokační hra Za pokladem do středověkých Říčan)

Úvod 10 minut	<p>1) Minule jsme četli článek o Říčanech ve středověku. Pamatujete si, jaká stavba ze středověku slouží dodnes? Proč je z hradu dnes už jen zřícenina? Jaké domy stály na kraji města a proč?</p> <p>2) Dnes budeme stavět model středověkých Říčan, máme tu připraveny vystřihovánky různých domů a částí říčanského hradu.</p>
Vizualizace říčanského hradu 15 minut	<p>1) Nejdřív si pustíme video (příloha 4.6 Vizualizace Říčanský hrad ve středověku), kde uvidíte, jak vypadal říčanský hrad a jak se v něm žilo.</p> <p>2) Vyberte si jednu informaci, kterou jsme zjistili o hradu z videa – vyvoláme 5 až 10 dětí, ne všechny. Každý, kdo mluví, má říct něco nového, ne to, co už bylo řečeno.</p>
Zadání skupinové práce 20 minut	<p>1) Výběr skupinových rolí – 5 skupin. Role si žáci vybírají podle toho, v čem jsou dobří: architekt – pečlivost, organizátor – umí vést skupinu, krajinář – rád vyrábí, figurář – také rád vyrábí, mluvčí – rád čte a mluví, rozumí textu. Každá role je důležitá pro společný výsledek. Neznamená to, že nemáte dělat nic jiného, všichni se mohou při své roli zapojit do tvoření. Zodpovědnost za splnění úkolu nesou všichni členové skupiny.</p> <p>Skupinové role – označí se vizitkami (příloha 4.12 Skupinové role model hradu): ORGANIZÁTOR – hlídá, že se dělají úkoly tak, jak mají, a všichni se zapojují ARCHITEKT – vystřihuje, slepuje vystřihovánky KRAJINÁŘ – vymýšlí, jak dotvářet model, dekorace FIGURÁŘ – tvoří figurky zvířat a lidí MLUVČÍ – pracuje s textem, hledá další informace (tablet, mobil) a v závěru prezentuje výsledky práce (podle kritérií prezentace) Pokud je dětí méně, než je počet rolí, může mít někdo více rolí.</p> <p>Každá skupina dostane jednu budovu, pro rychlejší skupiny je tu možnost zapojit se později i do stavby částí hradu (4.7 Středověké Říčany vystřihovací model) – 5 různých modelů (různá obtížnost, můžeme dát dětem vybrat – těžší je sýpka a kostel, nejjednodušší dům) + text o své budově (příloha 4.8 Středověké domy texty) + tablety na vyhledávání informací (mohou používat i své mobily) + kritéria prezentace (příloha 4.13 Kritéria slovní prezentace) + karton na podklad modelu.</p> <p>2) Před začátkem skupinové práce ukážeme všem pomůcky a materiály.</p>
Výroba modelu 90 minut	<p>Lektor/ka si vezme stranou žáky, kteří budou sestavovat modely domů, a ukáže jim, jak vystřihovat, dá instrukce k ohýbání hran s pomocí knihařské kostky a k lepení. Žáci si na tabletu prochází instrukce ke stavbě modelu (příloha 4.9 Říčanský hrad stavba modelu). Zatímco žáci skládají budovy, některé drobné části hradu sestavuje učitel/ka s lektorem/lektorkou. Práci přerušují a obcházejí skupiny, aby ověřily, jak žáci pracují a podpořily je, pokud si s něčím nevědí rady. Pro rychlé skupiny je možné nechat přidat ke stavění budov i části hradu, zejména věž a palác.</p> <p>Žáci mají k dispozici pomůcky a materiály od učitelky/lektorky, pokud je mezi VV pauza, na příští VV si mohou nasbírat přírodniny a přinést jiné materiály z domova.</p>
Prezentace 15 minut	Prezentace po skupinách: domy, co vytvořili (ukázka), jak spolupracovali + co se dozvěděli z textu.
Hodnocení 5 minut	Hodnocení (příloha 4.10 Hodnocení skupinové práce) písemné, zaměřené na práci ve skupině a VV.
Prezentace 20 minut	Pustíme si prezentaci, kde se podíváme, jak žily děti ve středověku (příloha 4.11 Od hradu dále prezentace), zjistíme, jak se život lišil od našeho.
Zadání geofun 5 minut	Domácí úkol: Zadání úkolu instalace aplikace geofun na mobil dětí (příloha 4.14 Geolokační hra Za pokladem do středověkých Říčan), které ho mají – rodičům bude možné instrukce poslat také e-mailem. Žáci, kteří budou mít mobil, ho využijí ve výuce, ostatní dostanou k dispozici tablety.

